

Y CABINET DYDD MAWRTH, 4 MEHEFIN 2019

Yn bresennol-

Y Cynghorwyr: Dyfrig L. Siencyn, Dafydd Meurig, Craig ab Iago, Gareth Wyn Griffith, Nia Wyn Jeffreys, Dilwyn Morgan, Gareth Thomas, Ioan Thomas a Cemlyn Rees Williams

Hefyd yn bresennol-

1. YMDDIHEURIADAU

Croesawyd Aelodau'r Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.
Derbyniwyd ymddiheuriad gan y Cyng. Catrin Wager.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Derbyniwyd datganiad o fuddiant gan Cyng. Nia Jeffreys ar gyfer eitem 8 gan ei bod yn aelod o'r Grwp Llywio ar gyfer cynllun Dementia Go. Roedd yn eitem a oedd yn rhagfarnu a bu iddi adael y cyfarfod ar gyfer yr eitem.

3. MATERION BRYG

Nid oedd unrhyw faterion bryg

4. MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o drosolwg a chraffu.

5. COFNODION Y CYFARFOD GYNHALIWDYD AR 7 MAI 2019

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar y 7 Mai 2019 fel rhai cywir.

6. YSGOL LLANAELHAEARN

Cyflwynwyd gan Cyng. Cemlyn Rees Williams

PENDERFYNIAD

Penderfynwyd rhoi caniatâd i'r Adran Addysg i gynnal cyfarfodydd ffurfiol gyda'r corff llywodraethol a budd-ddeiliaid perthnasol eraill i drafod ystod o opsiynau posibl ar gyfer dyfodol yr ysgol.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr adran yn awyddus i gynnal cyfarfodydd ffurfiol a'r Corff Llywodraethol a budd-ddeiliaid perthnasol i drafod ystod o opsiynau posib ar gyfer dyfodol yr ysgol. Mynegwyd fod pryderon wedi codi am y cwmp sylweddol yn y nifer o ddisgyblion yn yr ysgol, a bod amcangyfrifon yn dangos fod y niferoedd yn mynd i leihau ymhellach.

Nodwyd fod y trafodaethau cychwynnol wedi ei cynnal gyda'r Bwrdd Llywodraethol a phwysleisiwyd mai ymgynghoriad fydd yn cael ei gynnal er mwyn adnabod a thrafod opsiynau posib. Ychwanegodd y Swyddog Addysg fod gan yr ysgol capasiti o 53 o ddisgyblion, ac ar hyn o bryd fod y niferoedd wedi disgyn i 11. Ychwanegwyd fod niferoedd wedi lleihau ers 2013 gyda nifer o blant yn y dalgylch yn mynychu ysgolion eraill.

Mynegodd yr Aelod Lleol fod Ysgol Llanaelhaearn yn ysgol fechan sydd wedi gweithio yn galed dros y blynyddoedd diwethaf i godi safon addysg a chyrhaeddiad y plant. Nododd ei fod yn siomedig a trist am sefyllfa'r ysgol a bod y Llywodraethwyr yn gweithio yn galed i geisio cynyddu nifer y plant yn yr ysgol. Ychwanegodd ei fod yn ymwybodol y bydd problemau cyllid sylweddol gan yr ysgol os na fydd niferoedd yn cynyddu, ond gofynnodd i'r aelodau Cabinet i ystyried ansawdd yr addysg a hapusrwydd y plant tra'n trafod yr opsiynau.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Holwyd gyda newid yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion y llynedd a fydd hyn yn addasu'r ffordd y bydd yr adran yn gallu edrych ar opsiynau. Nodwyd fod yr ysgol yn disgyn o dan gategori Trefn Cau Ysgolion Gweledig, ac felly rhan o'r drefn yna fydd angen edrych ar bob opsiwn gan roi gwir ystyriaeth i effaith cau ar addysg, ar y gymuned ac ar deithio i ysgolion eraill.
- Nodwyd o ran amserlen cyfarfodydd y bydd angen cyfarfod cyntaf cyn diwedd tymor yr haf, ac yna'r ail gyfarfod ym mis Medi yn dilyn gwneud gwaith ymchwil pellach yn ystod yr haf

7. HYBU ANNIBYNAETH DRWY GYNYDDU CAPASITI, DATBLYGU GWASANAETHAU A NEWID DIWYLLIANT O FEWN DARPARIAETH THERAPI GALWEDIGAETHOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Dafydd Meurig

PENDERFYNIAD

Penderfynwyd dyrannu £116,000 o adnoddau un tro o'r Gronfa Trawsffurfio ar gyfer ariannu swydd Arweinydd Therapi Galwedigaethol fydd â chyfrifoldeb am

arwain a datblygu'r gwasanaeth Therapi Galwedigaethol ar draws yr Adran Oedolion, lechyd a Llesiant (cyfnod o 2 flynedd).

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr adran yn gwneud cais un tro o'r Gronfa Trawsffurfio am £116,000 i ariannu swydd Arweinydd Therapi Galwedigaethol am gyfnod o ddwy flynedd. Ychwanegwyd mai'r rhesymeg dros hyn yw'r agenda o newid sydd gan yr Adran yn benodol yn y maes ataliol ac i sicrhau ffyrdd i geisio cadw defnyddwyr gwasanaeth adref mor hir â phosib cyn mynd i ofal. Mynegwyd fod rôl Therapyddion Galwedigaethol yn allweddol i sicrhau cefnogaeth yn y cartrefi. Ategwyd fod y rôl newydd yn allweddol er mwyn newid diwylliant o fewn y gwasanaeth er mwyn sicrhau fod y dinesydd yn ganolog i'r gwasanaeth sydd yn cael ei gynnig iddynt.

Ychwanegodd y Uwch Reolwr Gwasanaethau Oedolion y bydd y rôl yn trawsnewid y gwasanaeth gan roi pwyslais penodol ar waith ataliol. Ychwanegwyd y bydd y rôl yn gwneud gwaith o ail fodelu ac integreiddio rolau therapi rhwng yr Awdurdod Lleol a'r bwrdd lechyd i sicrhau fod adnoddau presennol yn eu defnyddio yn y modd mwyaf effeithiol ac y bydd y gwasanaeth yn fwy person canol i'r defnyddiwr gwasanaeth.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Holwyd os yw'r Bwrdd lechyd yn barod i gyd-weithio yn nes gyda'r Cyngor. Nodwyd fod gweledigaeth gyson gan y Pwyllgor Integredig Rhanbarthol i weithio yn nes ac ychwanegwyd fod angen edrych ar brosesau ar y cyd i leihau dyblygu.
- Dangoswyd cefnogaeth i'r cynllun gan nodi ei fod yn cyd-fynd a blaenoriaethau'r Cabinet. Ychwanegwyd pwysigrwydd gwaith ataliol gan fod pethau bach yn gwneud llawer o wahaniaeth i sicrhau fod pobl yn gallu aros adref am gyfnod hwy.
- Pwysleisiwyd mai cais un tro am gyfnod o 2 flynedd yw'r cais yma gan ychwanegu y bydd angen ail edrych ar y cynllun ar ddiwedd y cyfnod.
- Holwyd os bydd posibilrwydd o brentisiaethau o fewn y maes, nodwyd fod trafodaethau yn cael eu cynnal a Phrifysgol Glyndŵr er mwyn hyfforddi staff yn y maes i ennill cymwysterau Therapydd Galwedigaethol.
- Cadarnhawyd fod y Cabinet, wrth dderbyn adroddiadau ar gyfrifon terfynol 2018/19 yng nghyfarfod 21 Mai, wedi adolygu'r cronfeydd a darpariaethau, a throsglwyddo £3m i'r Gronfa Trawsffurfio ar gyfer y prif flaenoriaethau yng Nghynllun y Cyngor. Felly, bod arian digonol wedi'i neilltuo yno ar gyfer ariannu'r gofynion un-tro gerbron yma, sef Hybu Annibyniaeth trwy gynyddu capasiti Therapi Galwedigaethol, a'r cynllun gwasanaethau Cefnogi Dementia yn y Gymuned, fydd yn gwneud gwahaniaeth go iawn i rai o drigolion Gwynedd

8. CAIS AM ADNODDAU UN TRO O'R GRONFA TRAWSFFURFIO I ARIANNU Y CYNLLUN GWASANAETHAU CEFNOGI DEMENTIA YN Y GYMUNED AM GYFNOD O FLWYDDYN

Cyflwynwyd gan Cyng. Dafydd Meurig

PENDERFYNIAD

Penderfynwyd dyrannu £97,660 o'r Gronfa Trawsffurfio i ariannu Cynllun Gwasanaethau Cefnogi Dementia yn y Gymuned (sy'n cynnwys Dementia Go), i ariannu 2 swydd llawn amser (ym Mhwlheli a Porthmadog) a dwy swydd 7awr yr wythnos wedi eu lleoli yn Nhywyn a Chaernarfon hyd at 31 Mawrth, 2020.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod y cais am arian yn dilyn cyfnod peilot llwyddiannus o ddwy flynedd. Mynegwyd fod elfen Dementia Go yn rhaglen a ddatblygwyd yng Ngwynedd a oedd yn cyfrannu at fywydau pobl a'u gofalwyr sydd yn byw a dementia. Ychwanegwyd fod Dementia Go yn gyfle i ddod a phobl sydd yn byw a dementia at ei gilydd yn gymdeithasol ac yn gymorth i cynorthwyo pobl i aros yn eu cartrefi am gyfnod hwy.

Nodwyd fod 11 o grwpiau Dementia Go yn cael ei gynnal ar draws y sir gyda 4 aelod o staff penodol i'r cynllun. Ategwyd fod y pedwar aelod o staff yn bencampwyr yn y maes ac yn rhannu gwybodaeth ac yn trafod dementia yn y gymuned. Mynegwyd fod pwyslais ar ymarfer corfforol drwy sesiwn Dementia Go, a drwy ddod a phobl at ei gilydd yn lleihau unigedd.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Tynnwyd sylw at yr elfen o ddatblygu technoleg yn yr adroddiad, a holwyd pa fath o ddatblygiadau a fyddai'r rhain. Mynegwyd fod y gwasanaeth wedi datblygu teclyn sydd yn rhoi dealltwriaeth i bobl yn y gymuned drwy declynnau rith wirionedd sut beth yw byw gyda dementia.
- Nodwyd fod yr arian ar gyfer un tro yn unig, holwyd os oes modd hyfforddi staff o fewn Canolfannau Byw'n Iach fel bod modd iddynt barhau i gynnal y sesiynau. Mynegwyd fod staff Dementia Go yn cynnal sesiynau hyfforddiant ac yn benodol mewn cartrefi preswyl.
- Pwysleisiwyd fod ymchwil yn cael ei wneud ac y dylid yn ystod y flwyddyn i werthuso'r cynllun yn fwy ffurfiol i'n galluogi i ystyried a ddylid ei gyllido yn dilyn y flwyddyn hon.

Dechreuodd y cyfarfod am 1.00 y.h. a daeth i ben am 1.35 y.h.

CADEIRYDD